

NAPREDAK A.D. STARA PAZOVA

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
SA STANJEM NA DAN 31. DECEMBRA 2018.
I IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

Sadržaj

Izveštaj nezavisnog revizora

Bilans stanja

Bilans uspeha

Izveštaj o ostalom rezultatu

Izveštaj o promenama na kapitalu

Izveštaj o tokovima gotovine

Napomene uz finansijske izveštaje

1 - 48

Godišnji izveštaj o poslovanju

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima društva Napredak a.d. Stara Pazova, Stara Pazova

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja privrednog društva Napredak a.d. Stara Pazova, Stara Pazova (u daljem tekstu „Društvo”) koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za internu kontrolu za koje rukovodstvo smatra da je neophodna za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje nastalo usled pronevere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima. Reviziju finansijskih izveštaja izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji i propisima u oblasti revizije važećim u Republici Srbiji. Ovi propisi zahtevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uverenje da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajna pogrešna prikazivanja.

Revizija podrazumeva primenu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, nastalog usled pronevere ili greške. Pri proceni ovih rizika, revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja Društva u cilju izbora adekvatnih revizorskih postupaka u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola Društva. Revizija takođe obuhvata ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Verujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izveštaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje društva Napredak a.d. Stara Pazova, Stara Pazova sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

Izveštaj o poslovanju

Naše mišljenje na finansijske izveštaje ne obuhvata godišnji izveštaj o poslovanju.

U vezi sa revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo godišnji izveštaj o poslovanju i tako razmotrimo da li je godišnji izveštaj o poslovanju u materijalno značajnim aspektima usklađen sa informacijama u finansijskim izveštajima, sa našim znanjem stečenim tokom revizije, ili se pak čini da je, u materijalno značajnom pogledu, pogrešno prikazan.

U skladu sa zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije, takođe smo u obavezi da damo mišljenje da li je godišnji izveštaj o poslovanju usklađen sa informacijama sadržanim u finansijskim izveštajima.

Na osnovu procedura sprovedenih tokom revizije, po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je, po svim materijalno značajnim pitanjima, usklađen sa informacijama sadržanim u finansijskim izveštajima.

B. Bogovac

Biljana Bogovac
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 30. april 2019. godine

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 08011079

Шифра делатности 111

ПИБ 100537245

Назив АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО НАПРЕДАК СТАРА ПАЗОВА

Седиште Стара Пазова, Голубиначки пут 66

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Наломена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0029 + 0024 + 0034)	0002		7619490	6953132	0
01	Г. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	2.8	326067	300062	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услугне марке, софтвер и остала права	0005	22.	326067	300062	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	Д. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	2.9, 23.	6945166	6456074	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011		3945943	3949900	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		1843169	1866190	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		627041	573810	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015				
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		523266	65484	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017		432	611	
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018		5315	79	
03	Е. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019	2.10, 24.	347083	195744	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021		270094	171236	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022		76989	24508	
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	25	1	1	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025		1	1	
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027				
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033				
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034	3.3, 26.	1173	1251	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јенства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		1173	1251	
288	8. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	G. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		1272866	1064778	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	2.11, 27.	952248	742759	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		294863	302064	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		424920	346145	
12	3. Готови производи	0047		138503	73158	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048		92741	17448	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		1221	3944	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	28.	140504	123629	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052		75182	75511	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055				
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		65322	48118	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057				
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059				
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	28.	17396	9579	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062		0	0	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067				
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	29.	6129	9380	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		116261	136880	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	30.	40328	42551	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		8892356	8017910	0
88	Б. БАЊБИЛАНСНА АКТИВА	0072	39.	25683	450495	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	2.15	6120348	6029937	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	31.	2276487	2276487	0
300	1. Акцијски капитал	0403		2271642	2271642	
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410		4845	4845	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		219418	219418	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		4527	4527	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		3170449	3173235	
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУЗВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУЗВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дугоевна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		888303	831062	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		796563	831062	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		91640		
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		0	35956	0
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423			35956	
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		1225817	417813	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	2.14, 32.	15656	15149	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		7467	6960	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		8189	8189	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	33.	1210161	402664	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434		1138055	390856	
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439		72106	11608	
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		397329	397496	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		1148862	1172664	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	34.	51111	145488	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		51111	145488	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	35.		1	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	35.	1011511	973564	0
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452		761674	886774	
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		173627	78338	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		76210	8452	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	36.	70700	47039	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	37.	183		
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	37.	98	81	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	38.	15259	6491	
	D. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	E. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		8992356	8017910	
89	E. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	39.	25683	450495	

у _____
 дана _____ 20__ године

Законски заступник

Савић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 08011079

Шифра делатности 111

ПИБ 100537245

Назив АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО НАПРЕДАК СТАРА ПАЗОВА

Седиште Стара Пазова, Голубиначки пут 66

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Наломена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		2029175	1945760
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002	5.	53998	127818
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003		22443	57387
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		31555	70431
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6.	1863223	1687039
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		1564952	1326985
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		298271	360054
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015			
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016	7.	60713	57025
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	8.	51241	73878

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		1914903	1837653
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	10.	51991	126966
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	9.	1092657	949921
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		225724	147639
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		57152	179040
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	11.	2289101	1922770
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11.	121401	37613
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12.	234410	208442
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13.	221501	209916
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14.	143847	150338
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15.	506	298
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16.	113372	99830
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		114272	108107
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1010 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1032 + 1030 + 1039)	1032	17.	4474	27430
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		2655	16494
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		1555	16494
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036		1100	
669	4. Остали финансијски приходи	1037			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		8	1
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		1811	10935
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18.	25098	25913
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		23346	15559
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		22938	15559

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		408	
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		2208	9480
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		444	874
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048			1517
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049		21524	
583 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЖУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЖУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	19.	92678	25095
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	20.	93953	174237
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		91473	
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			39518
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		91473	
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			39518
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	21.		
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	21.	167	3562
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1050 - 1061 + 1062 - 1053)	1064		91640	
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			35956
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	2.19, 40.		
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			
у _____					
дана _____ 20____ године					
				Законски заступник <i>Титаровић</i>	

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 08011079

Шифра делатности 111

ПИБ 100537245

Назив АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО НАПРЕДАК СТАРА ПАЗОВА

Седиште Стара Пазова, Голубиначки пут 66

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		91640	
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			35956
	B. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			239-1522
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004		2785	
	2. Актуарски добитци или губици по основу планова дефинисаних принања				
331	а) добитци	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добитци или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добитци	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добитци или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добитци	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добитци или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добитци	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добници	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добници	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добници	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			2394522
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2005 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		2786	
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			2394522
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023		2786	
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		88854	2358566
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		0	0
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			
у _____					
дана _____ 20 _____ године					

Законски заступник

[Својеручни потпис]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја привредних друштва, задруге и предузетника ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 08011079

Шифра делатности 111

ПИБ 100537245

Назив АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО НАПРЕДАК СТАРА ПАЗОВА

Седиште Стара Пазова, Голубиначки пут 66

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани и неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		
	б) потражни салдо рачуна	4002	2276487	4020		4038	4527	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	2276487	4024		4042	4527	
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	2276487	4028		4046	4527	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	2276487	4032		4050	4527	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани и неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2		3		4		5
8	Промена у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дугови салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	2276487	4036		4054	4527

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073	163933	4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	870179
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059		4077	163933	4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060		4078		4096	870179
4	Промене у претходној ____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061	35956	4079	55485	4097	40637
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	1520
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063	35956	4081	219418	4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082		4100	831052
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067	35956	4085	219418	4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068		4086		4104	831062

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	34399
	б) промет на потражној страни рачуна	4070	35956	4088		4106	91640
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089	219418	4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	888303

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добници или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110	778713	4128		4146	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4114	778713	4132		4150	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4115	441593	4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116	2836115	4134		4152	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4118	3173235	4136		4154	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4122	3173235	4140		4158	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата				
		330		331		332
		АОП	Резалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП
1.	2	9	10	11		
	Проиена у текућој _____ години					
8	а) промет на дуговој страни рачуна	4123	2786	4141	4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142	4160	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____					
9	а) дугови салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143	4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	3170439	4144	4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата				
		333		334 и 335		336
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштва	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП
1	2	12	13	14		
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____					
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4165		4183		4201
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 26) \geq 0$	4167		4185		4203
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(16 - 2a + 26) \geq 0$	4168		4186		4204
4	Промена у претходној _____ години					
	а) промет на дуговој страни рачуна	4169		4187		4205
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 46) \geq 0$	4171		4189		4207
	б) потражни салдо рачуна $(36 - 4a + 46) \geq 0$	4172		4190		4208
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4173		4191		4209
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 66) \geq 0$	4175		4193		4211
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(56 - 6a + 66) \geq 0$	4176		4194		4212

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		333		334 и 335		336	
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштва	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2	12	13	14			
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198		4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0		
		АОП	337			АОП	АОП
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15	16	17		
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	4244		
	б) потражни салдо рачуна	4218			3765973		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	4245		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221		4237	4246		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222			3765973		
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	4247		
	б) промет на потражној страни рачуна	4224			2263964		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225		4239	4248		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226			6029937		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	4249		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229		4241	4250		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230			6029937		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		АОП	Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		337					
		АОП	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4231		4242	2263964	4251	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232					
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дугови салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	6120348	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234					
у _____						Законски заступник	
дана _____ 20 _____ године							

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредне друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 08011079

Шифра делатности 33.1

ПИБ 100537245

Назив АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО НАПРЕДАК СТАРА ПАЗОВА

Седиште Стара Пазова, Голубиначки пут 66

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	2424664	1297299
1. Продаја и примљени аванси	3002	2187125	1251028
2. Примљене камате из пословних активности	3003		
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	237539	46271
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	2628356	754715
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	2373593	501674
2. Зараде, начнаде зарада и остали лични расходи	3007	235456	207380
3. Плаћене камате	3008	2374	1776
4. Порез на добитак	3009		
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	16935	43885
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011		542584
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012	203694	
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	110266	14583
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	110258	14582
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	8	1
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	593097	191274
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	593097	191274
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	482831	176691

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	717460	0
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	677593	
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028	39867	
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	34219	361583
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		96122
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		251809
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		9804
5. Финансијски лизинг	3036	34219	3848
6. Исплаћене дивиденде	3037		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038	683241	
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039		361583
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	3252390	1311882
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	3255674	1307572
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042		4310
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043	3284	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	9380	5076
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	143	49
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	110	57
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	6129	9380
у _____			
дана _____ 20 _____ године			

Законски заступник

[Handwritten signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Napredak a.d., Stara Pazova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Akcionarsko društvo Napredak Stara Pazova a.d. (u daljem tekstu Društvo) je osnovano 1947. godine kao pogon Saveznog poljoprivrednog dobra „Novi Beograd“, Zemun, iz koga se izdvaja 1949. godine kao samostalna poljoprivredna organizacija. Na taj način je osnovano i upisano u sudski registar 1951. godine kao Radna organizacija poljoprivredno dobro „Napredak“, Stara Pazova. Društvo je kao akcionarsko društvo poslednji put registrovano kod Agencije za privredne registre pod brojem BD 104824/2007 dana 27.08.2007. godine. Društvo je privatizovano danom potpisivanja ugovora između kupca „Delta-M“, Beograd i Agencije za privatizaciju 22.12.2005. godine i od tog datuma postoji matično-zavisni odnos sa kupcem Delta Agrar doo koji je odvajanjem iz Delta-M doo kao samostalno pravno lice postao većinski vlasnik akcija Napredak Stara Pazova a.d.

Osnovne delatnosti Društva su:

1. poljoprivredna proizvodnja ratarskih kultura: žitarica, industrijskog bilja i krmnog bilja;
2. poljoprivredna proizvodnja povrtarskih kultura;
3. stočarstvo i to: govedarstvo i svinjarstvo;
4. kooperativna poljoprivredna proizvodnja sa poljoprivrednicima i pružanje usluga mehanizacije;
5. usluge sušenja i lagerovanja u silosu;
6. proizvodnja koncentrata;
7. ostalo.

Akcije Društva se kotiraju na berzi, ali u toku 2018. godine nije registrovan bilo kakav promet.

Direktor Društva je Branko Tomić.

Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je imalo 213 zaposlenih, na dan 31.12.2017. godine imalo je 189 zaposlenih.

Sedište Društva je u Staroj Pazovi, ulica Golubinački put bb.

Ovi finansijski izveštaji odobreni su od strane Direktora dana 28.02.2019 godine. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidenciju i sastavlja pojedinačne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao akcionarsko društvo, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“). Društvo je primenjivalo u potpunosti „MSFI“, što u smislu Zakona o računovodstvu podrazumeva sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 2.4.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Za finansiranje obrtnih sredstava Društvo koristi kredite od matičnog društva. Prognoze i projekcije Društva, koje uzimaju u obzir opravdano moguće promene u trgovinskom rezultatu Društva, pokazuju da bi Društvo trebalo da bude u mogućnosti da posluje uz pomoć postojećeg nivoa kredita. Na osnovu sprovedenih istraživanja, uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u dogleđnoj budućnosti. Shodno tome, Društvo je pripremllo finansijske izveštaje u skladu sa konceptom nastavka poslovanja. Dodatne informacije o kreditima Društva date su u Napomenama 33 i 34.

2.3 Uporedni podaci

Društvo nije imalo korekcije početnih stanja, odnosno uporedni podaci odgovaraju revidiranim finansijskim izveštajima na dan 31.12.2017.

2.4 Pravila procenjivanja

Pojedinačni finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Nekretnine, postrojenja i oprema vrednovani po metodu revalorizacije
- Biološka sredstva vrednovana po fer vrednosti, umanjenoj za troškove prodaje.

2.5 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u dinarima (RSD) bez obzira na to da li RSD predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili na dan procene vrednosti ako su stavke ponovo odmeravane. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha, osim u slučaju kada su odložene u kapitalu kao instrumenti zaštite tokova gotovine i instrumenti zaštite neto ulaganja. Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranim valutama koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju, tretiraju se kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanoj vrednosti hartija od vrednosti i kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartija od vrednosti. Kursne razlike koje se odnose na promene u amortizovanoj vrednosti priznaju se u bilansu uspeha, a ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti iskazuju se u okviru kapitala.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Kursne razlike na nemonetarnim finansijskim sredstvima i obavezama, kao što su vlasničke hartije od vrednosti po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha, priznaju se u bilansu uspeha kao deo gubitka ili dobitka na fer vrednosti. Kursne razlike na nemonetarnim finansijskim sredstvima, kao što su vlasničke hartije od vrednosti klasifikovane kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju uključuju se u odgovarajuće rezerve u okviru revalorizovanih rezervi u kapitalu.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2018.	2017.
CHF	104,9779	101,2847
USD	75,8630	78,9397
EUR	118,1946	118,4727

2.6 Promene u računovodstvenim politikama

U obračunskom periodu od 01. januara 2018. godine do dana sastavljanja Pojedinačnih finansijskih izveštaja nije došlo do promene u računovodstvenim politikama.

2.7 Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashodi u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kreditni i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvredivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Za sva potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih a nenaplaćenih potraživanja. Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi rukovodstvo Društva, na osnovu procene svakog pojedinačnog potraživanja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi rukovodstvo Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji i inostranstvu. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

2.8 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Pravo na korišćenje zemljišta, zbog same suštine i očekivane konverzije u vlasništvo nad zemljištem smatra se da ima neograničen korisni vek.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, osim kod prava korišćenja gradskog građevinskog zemljišta koje se ne amortizuje pošto ima negraničeni korisni vek.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

2.9 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po procenjenoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Za naknadno vrednovanje objekata i zemljišta primenjuje se metod revalorizacije.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodi primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Osnovicu za obračun amortizacije čini revalorizovana vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. U toku 2014. godine Društvo je donelo odluku da smanji rezidualnu vrednost, tako da građevinski objekti imaju rezidualnu vrednost u iznosu jedne godišnje amortizacije, dok postrojenja i oprema imaju rezidualnu vrednost 1% nabavne vrednosti.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2018. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2017. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Građevinski objekti	1,25%-8,0%	12,5 - 80	1,25%-8,0%	12,5 - 80
Proizvodna oprema	2,0%-13,33%	7,5 - 50	2,0%-13,33%	7,5 - 50
Motorna vozila	5,0%-16,67%	6 - 20	5,0%-16,67%	6 - 20
Nameštaj i ost. oprema	2,38%-12,5%	8 - 42	2,38%-12,5%	8 - 42
Kompjuterska oprema	5,0%-20%	5 - 20	5,0%-20%	5 - 20

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

2.10 Biološka sredstva

Biološka sredstva se prikazuju po njihovoj fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, uz sve prateće dobitke ili gubitke prikazane u bilansu uspeha. Troškovi prodaje uključuju sve troškove oko prodaje sredstava, osim troškova transporta sredstva do prodajnog mesta.

Efekti promene fer vrednosti i prirasta osnovnog stada evidentiraju se u okviru povećanja vrednosti zaliha, a efekti prodaje, prinudnog klanja i slično u okviru troškova nabavne vrednosti prodate robe.

Biološka sredstva se odnose na svinje i goveda. Plodona biološka sredstva su iskazana u okviru stalne imovine, dok su konzumna biološka sredstva iskazana u okviru obrtno imovine – zaliha. Biološka sredstva, bilo plodona ili konzumna, se u toku godine evidentiraju po fer vrednosti kao i na dan bilansa stanja.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.11 Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

2.12 Lizing

Po osnovu ugovora o lizingu Društvo se pojavljuje kao korisnik lizinga. Društvo klafikuje lizing kao finansijski u slučaju kada je ugovorom regulisano da se u osnovi svi rizici i koristi po osnovu vlasništva nad predmetom lizinga prenose na korisnika lizinga. Svi ostali ugovori o lizingu se klasifikuju kao ugovori o operativnom lizingu.

Lizing ugovori koji se odnose na zakup poslovnog prostora uglavnom predstavljaju operativni lizing. Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha, ravnomerno pravolinijski tokom perioda trajanja lizinga.

Sredstva koje se drže po osnovu ugovora o finansijskom lizingu se priznaju kao sredstva Društva po njihovoj fer vrednosti ili, ako je ta vrednost niža, po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing rata, utvrđenih na početku trajanja ugovora o lizingu. Na dan bilansa stanja obaveza za lizing je iskazana po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing plaćanja.

Lizing rate su podeljenje na deo koji se odnosi na finansijski trošak i deo koji umanjuje obavezu po osnovu finansijskog lizinga, tako da se postigne konstantna kamatna stopa na preostalom delu obaveze. Finansijski trošak se iskazuje direktno kao rashod perioda.

2.13 Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 2 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2018. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

2.14 Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

2.15 Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital po osnovu akcijskog kapitala koga čine nominalne akcije, rezervisanja, revalorizacione rezerve i akumulirani rezultat.

2.16 Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za priplod osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje bioloških sredstava, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od umanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

2.17 Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja zaliha i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

2.18 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju. Rukovodstvo vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski izvršivo pravo da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi.

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.19 Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 2.9 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 23 – Procena fer vrednosti Nektrenina postrojenja i opreme,
- Napomena 24 – Procena fer vrednosti biloških sredstava
- Napomena 2.7 – Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 44 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.9 – Penzije i ostale naknade zaposlenima

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018.
godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

3.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorenih deviznih pozicija.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	56	6.073	6.129
Potraživanja od kupaca	-	140.504	140.504
Ostala dugoročna potraživanja	-	1.173	1.173
Ostala potraživanja	-	133.657	133.657
Ukupno	56	281.407	281.463
Kratkoročne finansijske obaveze	30.740	20.371	51.111
Obaveze prema dobavljačima	76.210	935.301	1.011.511
Dugoročne obaveze	1.210.161	-	1.210.161
Ostale obaveze	-	70.981	70.981
Ukupno	1.317.111	1.026.653	2.343.764

Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2018.

(1.317.055) (745.246) (2.062.301)

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2017. godine:

U hiljadama RSD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	9.380	9.380
Potraživanja od kupaca	-	123.629	123.629
Ostala dugoročna potraživanja	-	1.251	1.251
Ostala potraživanja	-	146.459	146.459
Ukupno		280.719	280.719
Kratkoročne finansijske obaveze	145.488	-	145.488
Obaveze prema dobavljačima	8.452	965.112	973.564
Dugoročne obaveze	402.664	-	402.664
Ostale obaveze	-	47.120	47.120
Ukupno	556.604	1.012.232	1.568.836
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2017.	(556.604)	(731.513)	(1.288.117)

b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

	2018.	2017.
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	1.138.055	518.534
	(1.138.055)	(518.534)
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	123.217	29.618
	(123.217)	(29.618)

S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa.

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koji je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

3.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Društvo ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem: kratkoročnih i dugoročnih kredita kao i pozajmicama od matičnog i povezanih pravnih lica.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	Do 6 meseca	Od 6 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Dugoročni finansijski plasmani	-	104	1.069	-	1.173
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.129	-	-	-	6.129
Potraživanja	125.769	14.735	-	-	140.504
Ostala potraživanja	133.657	-	-	-	133.657
Ukupno	265.555	14.839	1.069	-	281.463
Kratkoročne finansijske obaveze	15.370	35.741	-	-	51.111
Obaveze prema dobavljačima	1.011.511	-	-	-	1.011.511
Dugoročne obaveze	-	-	1.210.161	-	1.210.161
Ostale obaveze	70.981	-	-	-	70.981
Ukupno	1.097.862	35.741	1.210.161	-	2.343.764
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2018.	(832.307)	(20.902)	(1.209.092)	-	(2.062.301)

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**

Od RSD 51.111 hiljada ukupno iskazanog iznosa kratkoročnih finansijskih obaveza, RSD 30.739 hiljada odnosi se na obaveze po osnovu finansijskih lizinga. Društvo ima sredstva za namirenje kratkoročnih finansijskih obaveza u roku, iz priliva operativnih aktivnosti. Uz kontinuiranu podršku matičnog lica Delta Agrar doo Beograd, Društvo neće imati poteškoće u namirivanju kratkoročnih obaveza.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembar 2017. godine:

U hiljadama RSD	Do 6 meseca	Od 6 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Dugoročni finansijski plasmani	-	138	1.113	-	1.251
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	9.380	-	-	-	9.380
Potraživanja	121.069	2.560	-	-	123.629
Ostala potraživanja	146.459	-	-	-	146.459
Ukupno	276.908	2.698	1.113	-	280.719
Kratkoročne finansijske obaveze	141.920	3.568	-	-	145.488
Obaveze prema dobavljačima	973.564	-	-	-	973.564
Dugoročne obaveze	-	-	402.664	-	402.664
Ostale obaveze	47.120	-	-	-	47.120
Ukupno	1.162.604	3.568	402.664	-	1.568.836
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2017.	(885.696)	(870)	(401.551)	-	(1.288.117)

3.3. Upravljanje kapitalom

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Društvo, kao i ostala društva koja posluju unutar iste delatnosti, prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**

Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

	2018	2017
Zaduženost – ukupno (napomene 33 i 34)	1.261.271	548.152
Minus: gotovina i gotovinski ekvivalenti (napomena 29)	(6.129)	(9.380)
Neto dugovanja	1.255.142	538.772
Kapital	6.120.348	6.029.937
Koeficijent zaduženosti	21%	9%

3.4.. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenta, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, istima se prekida isporuka proizvoda. Međutim pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembar 2018. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 6.129 hiljada (31. decembar 2017. godine: RSD 9.380 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Društvo ima politiku da izdaje garancije ili da se pojavljuje kao jamac u kreditnim poslovima samo prema svojim povezanim društvima.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Kupci u zemlji	140.504	123.629
Ukupno	140.504	123.629

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto 2018.	Ispravka vrednosti 2018.	Bruto 2017.	Ispravka vrednosti 2017.
Nedospela potraživanja	86.483	-	80.185	-
Docnja od 0 do 30 dana	38.072	-	20.643	-
Docnja od 31 do 60 dana	2.021	-	14.644	-
Docnja od 61 do 90 dana	3.248	-	4.194	-
Docnja od 91 do 120 dana	930	-	308	-
Docnja od 121 do 360 dana	5.059	-	3.598	-
Docnja preko 360 dana	9.681	4.990	5.235	5.178
Ukupno	145.494	4.990	128.807	5.178

Ispravka vrednosti

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Stanje 1. Januara	5.178	5.484
Povećanja	-	-
Smanjenja	(188)	(306)
Otpisi	-	-
Stanje 31. decembar	4.990	5.178

3.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih

finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PRETPOSTAVKE

4.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo vrši procene i donosi pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene su, po definiciji, retko kada su jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje sadrže rizik i mogu prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine, navedene su u daljem tekstu.

a) Porez na dobit

Društvo podleže obavezi plaćanja poreza na dobit. Društvo priznaje obavezu za očekivane efekte. Ukoliko se konačan ishod efekata tih pitanja na porez na dobit bude razlikovao od prvobitno knjiženih iznosa, razlika će se odraziti na tekući i odloženi porez na dobit i na rezervisanje za odložena poreska sredstva i obaveze u periodu u kom se razlika utvrdi. Poreski propisi Republike Srbije obuhvataju propise vezano za cene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cena.

b) Fer vrednost derivata i ostalih finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (npr. stambeni krediti dati zaposlenima) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo koristi sopstvena prosuđivanja u odabiru metode i sačinjava pretpostavke koje se uglavnom zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Društvo primenjuje analizu diskontovanog novčanog toka za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata, kojima se nije trgovalo na aktivnom tržištu.

c) Obaveze za penzije i jubilarne nagrade

Sadašnja vrednost obaveza za otpremnine i jubilarne nagrade, zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovu korišćenjem brojnih pretpostavki. Pretpostavke korišćene prilikom određivanja neto troškova (prihoda) za otpremnine i jubilarne nagrade uključuju diskontnu stopu. Bilo koje promene u ovim pretpostavakama uticaće na knjigovodstvenu vrednost ovih obaveza.

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018.
godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Prihodi od prodaje robe – povezana pravna lica	22.443	57.387
Prihodi od prodaje robe – ostala pravna lica	31.555	70.431
Ukupno	53.998	127.818

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga – povezana pravna lica	1.564.952	1.326.985
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga – ostala pravna lica	298.271	360.054
Ukupno	1.863.223	1.687.039

7. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA I DONACIJA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Prihodi od subvencija	60.713	57.025
Ukupno	60.713	57.025

U toku 2018. godine predati su zahtevi i uplaćene su subvencije za: tovne svinje RSD 10.000 hiljada, priplodne krmače i krave RSD 18.179 hiljada, subvencije za biljnu proizvodnju iznosile su 80 hiljada RSD, RSD 2.372 hiljada je iznosio regres za premiju osiguranja i RSD 30.082 hiljada je premija za mleko.

8. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Prihodi od zakupa-povezana pravna lica	30.788	15.889
Prihodi od zakupa-ostala pravna lica	3.089	4.258
Ostali poslovni prihodi-povezana pravna lica	1.540	44.928
Ostali poslovni prihodi-ostala pravna lica	15.824	8.803
Ukupno	51.241	73.878

Prihodi od zakupa nastaju po osnovu opreme date u zakup povezanim i ostalim pravnim licima i davanja u zakup silo-ćelija u silosu, magacinskih i poslovnih prostora; ostali poslovni prihodi se odnose na ostvarena sredstva preventive od osiguravajućeg društva u iznosu od 14.600 hiljada RSD i od raznih usluga u proizvodnji, usluga pakovanja i lagerovanja i ostalih usluga pruženih povezanim i ostalim pravnim licima.

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***9. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE**

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Prihodi po osnovu priploda – Svinjarstvo	135.267	37.245
Prihodi po osnovu priploda – Govedarstvo	36.516	23.094
Prihodi po osnovu upotrebe gotovih proizvoda Fabrike stočne hrane na farmama	682.286	593.443
Prihodi po osnovu upotrebe gotovih proizvoda Ratarstva u Fabrici stočne hrane i na farmama	238.588	296.139
Ukupno	1.092.657	949.921

10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Nabavna vrednost prodate robe na veliko – povezana lica	29.809	70.397
Nabavna vrednost prodate robe na veliko – ost.pravna lica	22.170	56.498
Nabavna vrednost prodate robe na malo	12	71
Ukupno	51.991	126.966

11. TROŠKOVI MATERIJALA I ENERGIJE

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Troškovi materijala za izradu – sirovina	1.597.764	1.212.310
Troškovi pomoćnog materijala	683.586	707.002
Troškovi ostalog materijala	7.751	3.457
Troškovi goriva za vozila	86.621	6.474
Troškovi gasa	1.217	2.558
Troškovi električne energije	33.563	28.581
Ukupno	2.410.502	1.960.383

U 2018. godini je došlo do povećanja troškova materijala za izradu i pomoćnog i ostalog materijala najviše zbog povećanog obima proizvodnje u Fabrici stočne hrane.

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI**

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Troškovi bruto zarada	174.108	155.026
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	31.119	27.775
Troškovi naknada po ugovoru o delu	343	341
Troškovi omladinske zadruge	202	-
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	16.821	15.016
Troškova naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	70	-
Ostali lični rashodi	11.747	10.284
Ukupno	234.410	208.442

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Troškovi usluga na izradi učinaka	22.629	21.448
Troškovi transportnih usluga	26.902	12.582
Troškovi usluga održavanja	47.033	33.958
Troškovi zakupa	32.535	25.330
Troškovi sajmovi i reklame i propagande	1.469	21
Troškovi ostalih usluga	16.150	43.403
Troškovi ostalih usluga – povezana pravna lica	74.786	73.174
Ukupno	221.504	209.916

Troškovi transportnih usluga su se povećali zbog povećanog obima proizvodnje Fabrike stočne hrane što je uslovalo i uvećane troškove vezane za dopremu sirovina i otpremu gotovih proizvoda.

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalna ulaganja	2.892	-
- nekretnine	45.909	54.783
- postojenja i oprema	94.868	95.293
- ulaganja u tuđa osnovna sredstva	178	262
Ukupno	143.847	150.338

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA**

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	506	298
Ukupno	506	298

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Troškovi reprezentacije	4.248	5.447
Troškovi premije osiguranja	19.971	13.195
Troškovi provizija i naknada	1.236	2.000
Troškovi poreza i doprinosa	27.664	21.364
Ostali rashodi	60.253	57.824
Ukupno	113.372	99.830

Ostali rashodi odnose se na troškove neproizvodnih usluga u iznosu od RSD 33.173 hiljada, u okviru kojih su najznačajniji troškovi obezbeđenja u iznosu od RSD 16.012 hiljade (2017.-RSD 13.467 hiljada), i ostale nematerijalne troškove u iznosu od RSD 26.839 hiljada (2017.-RSD 28.430 hiljada), koji se najvećim delom odnose na usluge matičnog pravnog lica u oblasti IT usluga, ljudskih resursa, kotrolinga i sl.

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Prihodi od kamata	8	1
Prihodi od učešća u dobiti povezanih pravnih lica	1.100	-
Pozitivne kursne razlike – realizovane od ostalih lica	1.727	4.758
Pozitivne kursne razlike – obračunske od ostalih lica	83	6.177
Pozitivne kursne razlike – obračunske od povezanih lica	1.556	16.494
Ukupno	4.474	27.430

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***18. FINANSIJSKI RASHODI**

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Rashodi kamata po osnovu kredita i lizinga	2.208	9.480
Rashodi kamata po osnovu pozajmice od povezanog lica	22.730	15.559
Negativne kursne razlike povezana lica – realizovane	6	-
Negativne kursne razlike povezana lica – obračunske	202	-
Negativne kursne razlike – realizovane	418	859
Negativne kursne razlike - obračunske	26	15
Ostali finansijski rashodi	408	-
Ukupno	25.998	25.913

19. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	13.598	5.646
Dobici od prodaje bioloških sredstava	8.454	3.213
Viškovi	-	1.348
Naplaćena otpisana potraživanja	188	306
Prihodi od smanjenja obaveza	-	55
Prihodi od usklađivanja vrednosti materijala i robe	1.512	-
Prihodi od usklađivanje vrednosti osnovnog i tovnog stada (napomena 24)	67.849	13.908
Ostali prihodi	1.077	619
Ukupno	92.678	25.095

20. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Gubici od rashodovanja i prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	2.608	649
Gubici od prodaje bioloških sredstava	23.835	29.668
Direktan otpis potraživanja	-	2.872
Manjak i otpisi materijala i robe	17	1.204
Rashodi po osnovu uginuća stada	66.711	78.010
Obezvređenje zaliha materijala	411	-
Obezvređenje nekretnina (napomena 23)	-	60.607
Obezvređenje osnovnog i tovnog stada	-	-
Ostali rashodi	371	1.227
Ukupno	93.953	174.237

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018.
godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

21. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Poreski rashod perioda	-	-
Odloženi poreski rashodi/(prihodi) perioda	(167)	(3.562)
Ukupno	(167)	(3.562)

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2018.	2017.
(Gubitak)/Dobitak pre oporezivanja	91.473	(39.518)
Obračunati porez po zakonskoj stopi od 15%	13.720	-
<i>Efekat oporezivanja na:</i>		
Efekti razlike između poreski priznate I računovodstvene amortizacije	(167)	(3.562)
Poreski efekat prenetog poreskog kredita	(13.720)	-
Poreski (prihod) / rashod	(167)	(3.562)
Efektivna poreska stopa	n/a	n/a

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na prenete neiskorišćene poreske gubitke i poreske kredite u iznosu od RSD 45.018 hiljada.

Preneti poreski gubici ističu u sledećim godinama:

U hiljadama RSD	Godina isteka	2018.	2017.
Godina nastanka poreskih gubitaka			
- 2013	2018	-	16.501
- 2009	2019	77.684	77.684
- 2014	2019	45.174	45.174
Ukupno		122.858	139.359

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018.
godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

Preneti poreski krediti ističu u sledećim godinama:

U hiljadama RSD	Godina isteka	2018.	2017.
Godina nastanka poreskih kredita			
- 2008	2018	-	151.636
- 2009	2019	58.585	58.585
- 2012	2022	47.013	47.013
Ukupno		105.598	257.234

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

U skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, privredna društva koja su realizovala transakcije sa povezanim licima su dužna da pripreme dokumentaciju o transfernim cenama i da istu zajedno sa poreskom prijavom i poreskim bilansom dostave poreskim organima do 29. juna 2019. godine.

Tokom 2018. Društvo je realizovalo značajne transakcije sa povezanim licima i po tom osnovu je izvršena analiza sa aspekta transfernih cena kao i usklađivanje poreske osnovice za 2017. godinu. Dokumentacija o transfernim cenama je u postupku izrade i biće dostavljena nadležnim organima u zakonski propisanom roku.

Odložena poreska sredstva/obaveze u iznosu od RSD (397.329) hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja, kao i po osnovu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018.			2017.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Efekat procene Amortizacija osnovnih sredstava		374.150	(374.150)		374.150	(374.150)
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	80.032	103.211	(79.865)	30.107	53.453	(53.453)
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	80.032	477.361	(397.329)	30.107	427.603	(397.496)

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

22. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Nematerijalna ulaganja obuhvataju licence i softvere u iznosu od RSD 26.033 hiljada nabavljene toku 2018. godine i prava na korišćenje gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 300.034 hiljada RSD (u 2017. je iznosilo 300.062 RSD).

U hiljadama RSD	Pravo korišćenja GZ	Softveri i Licence	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2017.	95.602	-	95.602
Procena	204.460	-	204.460
Stanje na dan 31. decembra 2017.	300.062	-	300.062
Povećanja u toku godine	-	28.925	28.925
Rashodovanje i prodaja	(28)	-	(28)
Stanje na dan 31. decembra 2018.	300.034	28.925	328.959
Akumulirana ispravka vrednosti			
Stanje 1. januara 2017.	-	-	-
Amortizacija za tekuću godinu	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2017.	-	-	-
Amortizacija za tekuću godinu	-	2.892	2.892
Stanje na dan 31. decembra 2018.	-	2.892	2.892
Sadašnja vrednost na dan			
31. decembra 2017. godine	300.062	-	300.062
31. decembra 2018. godine	300.034	26.033	326.067

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Ulaganja na tuđim				Ukupno
	Zemljište	Gradjevinski objekti i oprema	Ostale Nekretnine, nekretnine, postrojenja i oprema u postrojenju i opremi	Avansi za a, nekretnine, postrojenja i opremu	
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 1. januara 2017.	1.662.804	2.527.884	1.122.872	1.225	5.363.404
Povećanja u toku godine	150	16.176	86.950	-	312.301
Otuđenja i rashodovanja	(94)	(42)	(26.220)	-	(26.356)
Efekti procene na rev.rezer.	2.325.224	(614.577)	-	-	1.710.647
Efekat obezvređenja (napomena 20)	(38.184)	(22.423)	-	-	(60.607)
Prenosi	-	(40.828)	210.150	-	-
Zatvaranje datih avansa	-	-	-	(22.759)	(22.759)
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembra 2017.	3.949.900	1.866.190	1.393.752	1.225	7.276.630
Povećanja u toku godine	-	-	-	7.831	692.446
Otuđenja i rashodovanja	(3.957)	(1.547)	(89.921)	-	(95.425)
Efekti procene vrednosti	-	-	-	-	-
Prenosi	-	24.434	199.389	-	(3.010)
Zatvaranje datih avansa	-	-	-	(2.595)	(2.595)
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembra 2018.	3.945,943	1.889.077	1.503.220	1.225	7.868.046

Akumulirana ispravka vrednosti

Napredak a.d., Stara Pazova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti i oprema	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim		Ukupno
					nekretnim	Avansi za a, nekretnine, postrojenja i opremu	
Stanje 1. januara 2017.	-	838.567	748.742	-	352	-	1.587.661
Amortizacija za tekuću godinu	-	54.783	95.293	-	262	-	150.338
Otuđenja i rashodovanja	-	(14)	(24.093)	-	-	-	(24.107)
Efekti procene vrednosti	-	(893.336)	-	-	-	-	(893.336)
Prenosi	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembra 2017.	-	-	819.942	-	614	-	820.556
Amortizacija za tekuću godinu	-	45.909	94.867	-	179	-	140.955
Otuđenja i rashodovanja	-	(1)	(38.630)	-	-	-	(38.631)
Efekti procene vrednosti	-	-	-	-	-	-	-
Prenosi	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembra 2018.	-	45.908	876.179	-	793	-	922.880
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2017. godine	3.949.900	1.866.190	573.810	-	65.484	611	6.456.074
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2018. godine	3.945.943	1.843.169	627.041	-	523.266	432	6.945.166

Društvo na dan 31. decembra 2018. godine ima sadašnju vrednost nekretnina, postrojenja i opreme nad kojima je uspostavljena hipoteka kao sredstvo obezbeđenja otplate odobrenih kredita Društvu AD Napredak i povezanom pravnom licu u iznosu od RSD 1.026.473 hiljada (31. decembar 2017. godine: RSD 1.042.621 hiljada).

Sadašnja vrednost opreme uzete na lizing na dan 31. decembra 2018. godine iznosi RSD 94.545 hiljada (31. decembar 2017: RSD 25.568 hiljada).

Opremu uzetu na lizing čine poljoprivredna mehanizacija i putnička vozila. Formalno vlasništvo nad lizing opremom prelazi na Društvo isplatom poslednje lizing rate, bez uslova dodatnih plaćanja.

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

Fer vrednost zemljišta i građevinskih objekata

Zemljište i građevinski objekti grupe procenjeni su od strane nezavisnih procenitelja kako bi se utvrdila fer vrednost zemljišta i građevinskih objekata sa stanjem na dan 31. decembra 2017. Nije bilo izmena u ključnim informacijama I pretpostavkama u toku 2018, pa je utvrđena fer vrednost ista.

Procena građevinskog I poljoprovrednog zemljišta urađena je na osnovu tržišnog pristupa, odnosno metodom direktnog upoređenja prodajnih cena sa uporedivim tržišnim cenama postignutim u realizovanim kupoprodajnim transakcijama sličnih zemljišnih parcela na sličnim lokacijama. Tržišni pristup se običajeno primenjuje za procenu fer vrednosti zemljišta, s obzirom da je tržište zemljišta relativno aktivno i po pravilu postoji dovoljan broj uporedivih transakcionih podataka. Transakcioni podaci se zvanično objavljuju na web prezentaciji Republičkog geodetskog zavoda (RGZ), što daje pouzdan indikator za procenu fer vrednosti primenom tržišnog pristupa. Prednost ovog pristupa je da obezbeđuje direktnu indikaciju tržišne vrednosti, ali glavni ograničavajući faktor može biti da podaci nisu uvek dovoljno uporedivi ili da uslovi kupoprodajnih transakcija nisu poznati.

Procena fer vrednosti građevinskih objekata je izvršena primenom je troškovnog pristupa – metoda amortizovanih troškova zamene. Za troškovni pristup je ocenjeno da je najprimereniji vrsti objekata i svrsi procene, s obzirom da se zasniva na aktuelnim i dostupnijim podacima o realnim ulaganjima u izgradnju vrste objekata kakve poseduje Društvo. S obzirom da se ovakva vrsta objekata uglavnom gradi za svrhe obavljanja sopstvene delatnosti, nema dovoljan broj uporedivih transakcionih podataka, osim podataka o prodaji celog preduzeća ili pojedinih radnih jedinica. Prema tome, za ovu vrstu objekata je po pravilu najprimerenija primena troškovnog pristupa, s obzirom da su prosečni troškovi izgradnje novih objekata relativno stabilni i poznati, a stepen amortizovanosti i sadašnja vrednost se mogu obračunati primenom modela „starost / vek trajanja“.

Odmeravanje fer vrednosti vrši se prema sledećim hijerarhijskim nivoima:

- Kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za ista sredstva ili iste obaveze (Nivo 1).
- Informacije, osim kotiranih cena uključenih u Nivo 1, koje su zasnovane na dostupnim tržišnim podacima za sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izvedene iz cena) (Nivo 2).
- Informacije o sredstvu ili obavezi koje nisu zasnovane na dostupnim tržišnim podacima (tj. nedostupne informacije) (Nivo 3).

7. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Tehnike procene fer vrednosti primenom metodologije 2. nivoa

Fer vrednosti zemljišta i maloprodajnih jedinica dobijene primenom metodologije 2. nivoa proizlaze iz metode uporedivih transakcija. Prodajne cene uporedivih zemljišta i građevinskih objekata u neposrednoj blizini koriguju se za razlike u njihovim ključnim karakteristikama kao što je površina nekretnine. Najznačajnija informacija pri ovom pristupu procene je cena po kvadratnom metru.

Gradjevinski objekti su procenjeni tehnikom procene koja podrazumeva korišćenje značajnih nedostupnih informacija te je, shodno tome, fer vrednost odmerena primenom metodologije 3. nivoa.

Gradjevinski objekti su procenjeni na osnovu sadašnjeg stanja ali i:

- procenjenih ulaganja i drugih troškova
- procenjenog veka upotrebe
- procenjene fizike amortizacije

Postupak procene vrednosti

Društvo jednom godišnje angažuje nezavisne eksterne procenitelje za potrebe utvrđivanja fer vrednost zemljišta i građevinskih objekata. Na dan 31. decembra 2017. godine, procena fer vrednost zemljišta i građevinskih objekata izvršena je od strane društva Appraisal Associates. Društvo smatra da nije bilo značajnih promena na tržištu ili u poslovanju u toku 2018, koje bi uticale na promenu vrednosti utvrđenih na 31.12.2017.

Eksterna procena vrednosti zemljišta i građevinskih objekata koja se dobija pomoću metodologije 3. nivoa izvršena je primenom metode uporedivih transakcije, isto kao i procena vrednosti zemljišta i građevinskih objekata koja se dobija pomoću metodologije 2. nivoa. Eksterni procenitelj je, zajedno sa internim timom za procenu vrednosti, definisao potrebne informacije, i to na osnovu veličine, starosti i stanja zemljišta i građevinskih objekata, stanja domaće ekonomije i uporedivih cena na sličnim tržištima.

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***24. BIOLOŠKA SREDSTVA**

Promene na biološkim sredstvima u 2018. godini su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Šume i višegodišnji zasadi	Osnovno stado	Biološka sredstva pripremi	Tovno stado u (napomena 27)	Ukupno
Nabavna vrednost Stanje na 1. januar 2018.		171.236	24.508	240.896	436.640
Nabavka		5.277	106.823	-	112.100
Prirast		-	-	1.233.306	1.233.306
Prodaja		(39.784)	(20.509)	(1.150.943)	(1.211.236)
Uginuće		(15.894)	(1.364)	(47.876)	(65.134)
Prevođenje		84.259	(57.110)	(27.149)	-
Efekat vrednovanja sa AVR		34.099	11.117	35.307	80.523
Efekat vrednovanja na rezult (napomena 19)		30.901	13.52	23.424	67.849
Stanje na 31. decembar 2018.		270.094	76.989	306.965	654.048
Dugoročna biološka sredstva-stalna imovina		270.094	76.989		347.083
Kratkoročna biološka sredstva-zalihe		-	-	306.965	306.965

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

Promene na biološkim sredstvima u 2017. godini su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Šume i višegodišnji zasadi	Osnovno stado	Biološka sredstva u pripremi	Tovno stado	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na 1. januar 2017.		126.298	28.864	204.746	359.908
Nabavka	6.978		4.170	65.737	76.885
Prirast i priplod	-		-	1.145.661	1.145.661
Prodaja	(61.930)		(10.107)	(691.097)	(763.134)
Uginuće	(23.833)		(2.855)	(49.921)	(76.609)
Prevođenje	123.276		2.213	(445.468)	(319.979)
Promena fer vrednosti (napomena 19)	447		2.223	11.238	13.908
Stanje na 31. decembar 2017.		171.236	24.508	240.896	436.640
Dugoročna biološka sredstva-stalna imovina		171.236	24.508		195.744
Kratkoročna biološka sredstva-zalihe		-	-	240.896	240.896

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine
(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

	31.12.2018	31.12.2017		
Goveda – po fer vrednosti umanjenom za troškove prodaje:				
– Zrela sredstva	229.883	101.941		
– Nezrela sredstva	78.338	39.238		
Ukupno goveda	308.221	141.179		
Svinje po fer vrednosti umanjenom za troškove prodaje:				
– Zrela sredstva	117.200	93.803		
– Nezrela sredstva	228.627	201.658		
Ukupno svinje	345.827	295.461		
Ukupno biloška sredstva na dan 31. decembra	654.048	436.640		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Goveda				
– Zrela sredstva	-	-	229.883	229.883
– Nezrela sredstva	-	-	78.338	78.338
Svinje				
– Zrela sredstva	-	117.200	-	117.200
– Nezrela sredstva	-	228.627	-	228.627

Napredak a.d., Stara Pazova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

Biloška sredstva se prikazuju po njihovoj fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, uz sve prateće dobitke ili gubitke prikazane u bilansu uspeha. Troškovi prodaje uključuju sve troškove oko prodaje sredstava, osim troškova transporta sredstva do prodajnog mesta.

Biloška sredstva govedarstva uključuju zrela biloška sredstva – krave koje daju mleko i nezrela biloška sredstva odnosno junice.

Vrednost biloških sredstava govedarstva utvrđuje se na osnovu diskontovanih neto novčanih tokova za period od 5 godina. Period od 5 godina predstavlja period tehnološkog držanja krava, odnosno 5 laktacija. Prihodi, odnosno pozitivni novčani tok u govedarstvu se ostvaruje po osnovu prihoda od prodaje mleka, premija za mleko, subvencija za priplodna grla, prodaje muške teladi i prodaje škart. Negativni novčani tok odnosi se na troškove uzgoja krava i troškove prodaje. Fer vrednost junica se utvrđuje na isti način jedino što se u prvoj godini nema prihoda jer nema ni laktacije.

Da bi utvrdila fer vrednosti biloških sredstava društvo koristi pretpostavke bazirane na stvarnim istorijskim podacima i prilagođenim uporednim podacima. Pretpostavke bazirane na stvarnim istorijskim podacima su: troškovi uzgoja, prodajne cene škart, prodajne cene muške teladi, cena mleka po litri, vrednost subvencije. Pretpostavke koje su batirane na prilagođenim komparativnim podacima ili očekivane na osnovu tehnoloških unapređenja u proizvodnji su: prosečni dnevni prinos mleka, pretpostavljeno uginuće, pretpostavljeni škart, pretpostavljeno rađanje.

Biloška sredstva svinjarstva uključuju zrela biloška sredstva – osnovno stado: nazimice u porastu, suprasne nazimice, krmače, i nezrela biloška sredstva: prasad na sisi, odbijena prasad, toвне svinje. Fer vrednost osnovnog stada se utvrđuje na osnovu stvarnih podataka o prodajnim cenama i na osnovu pretpostavljene amortizacije za svaku od kategorija u zavisnosti od broja prašenja.

Fer vrednost tovnog stada se utvrđuje kao diskontovani novčani tok za period od 6 meseci. Period od 6 meseci je potreban da bi se od praseta na sisi došlo do kategorije toвне svinje od 100 kg. Prihodi odnosno pozitivan novčani tok predstavlja zadnja istorijska prodajna cena za prase od 100 kg, dok rashodi su očekivani troškovi uzgoja svinja na osnovu stvarnih podataka.

Društvo jednom godišnje interno utvrđuje fer vrednost biloških sredstava. Promene u pretpostavkama se sagledavaju u odnosu na prethodnu godinu I u odnosu na stvarne podatke. Društvo teži da isprati unapredi tehnološku proizvodnju i obnovi stado na način da se poveća učešće goveda koja daju veći prinos mleka, odnosno tehnološki obezbedi veći rasplod svinja.

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018.
godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

25. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Učešća u kapitalu:		
- zavisna pravna lica	1	1
- ostala pravna lica	21	21
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- učešća u kapitalu	21	21
Stanje na dan 31. decembra	1	1

26. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Ostala dugoročna potraživanja za prodane stanove	1.173	1.251
Stanje na dan 31. decembra	1.173	1.251

27. ZALIHE

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Materijal	224.107	229.997
Rezervni delovi	25.992	25.516
Alat i inventar	49.682	51.469
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4.918)	(4.918)
Nedovršena proizvodnja - ratarstvo	117.954	105.249
Nedovršena proizvodnja – stočarstvo (napomena 24)	306.966	240.896
Gotovi proizvodi	138.503	73.158
Roba	92.741	17.448
Dati avansi za zalihe i usluge	1.221	3.944
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	952.248	742.759

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***28. POTRAŽIVANJA**

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci u zemlji		
Matično i zavisna pravna lica	75.182	75.511
Kupci (treća lica)	70.312	53.296
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4.990)	(5.178)
Druga potraživanja		
Potraživanja od zaposlenih	5.239	254
Ostala tekuća potraživanja	12.410	9.578
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(253)	(253)
Saldo na dan 31. decembra	157.900	133.208

29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Tekući račun	6.073	9.380
Devizni račun	56	-
Stanje na dan 31. decembra	6.129	9.380

30. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Unapred plaćeni troškovi	16.377	16.377
Nefakturisani prihod	-	9.575
Razgraničeni troškovi	15.148	15.267
Ostalo	8.803	1.332
Stanje na dan 31. decembra	40.328	42.551

Razgraničeni troškovi odnose se na troškove osiguranja po polisama koje pokrivaju period 2018/2019., pa je deo troškova koji se odnose na 2018. godinu knjižen na kontima razgraničenja troškova, zatim na razgraničene troškove zakupa zemljišta koji se odnosi na više godina i slično.

Napredak a.d., Stara Pazova
Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018.
godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

31. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembar 2018. godine, akcijski kapital se sastoji od 3.199.497 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 710,00 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

U toku 2016. godine izvršen je otkup 329.845 sopstvenih akcija od manjinskih akcionara, od čega su 98.954 akcija poništene, te se po tom osnovu smanjio osnovni kapital u iznosu od 70.257 hiljada RSD. Tokom 2017. godine izvršen je otkup još 78.148 akcija od manjinskih akcionara. Početkom 2019. godine poništeno je još 51.000 sopstvenih akcija i po tom osnovu je umanjen akcijski kapital.

Većinski vlasnik Društva je Delta Agrar doo sa 89,62% akcija i prava glasa. Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2017. godine bila je sledeća:

Akcionar	Broj akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa
Delta Agrar doo	2.867.478	2.035.909	89,6%
Napredak AD Stara Pazova	309.039	219.418	9,6%
Fizička lica	22.980	16.315	0,8%
Ukupno	3.199.497	2.271.642	100,0%

Pored osnovnog kapitala Društvo raspolaže sa ostalim kapitalom RSD 4.845 hiljada (u 2017. RSD 4.845 hiljada) i ostalim rezervama RSD 4.527 hiljada (2017. RSD 4.527 hiljada).

32. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima	7.467	6.960
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	8.189	8.189
Stanje dan 31. decembra	15.656	15.149

Na dan 31. decembar 2014. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva (RSD 8.189 hiljada). Prethodno formirani iznos rezervisanja razmatran je na dan 31. decembar 2018. godine i utvrđeno je da i dalje važe iste pretpostavke zbog čega ne postoji potreba za promenom prethodno formiranog iznosa rezervisanja za troškove sudskih sporova.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2018. i 2017. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Sudski sporovi izdata jemstva	Naknade zaposlenima	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2017. godine	8.189	6.663	14.852
Nova rezervisanja u toku godine	-	297	297
Iskorišćena rezervisanja	-	-	-
Ukidanje u korist prihoda	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	8.189	6.960	15.149
Nova rezervisanja u toku godine	-	507	507
Iskorišćena rezervisanja	-	-	-
Ukidanje u korist prihoda	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2018. godine	8.189	7.467	15.656

33. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Dugoročni zajmovi matična i zavisna lica	1.138.055	390.856
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	138.355
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	102.846	18.941
Ostale dugoročne obaveze	-	-
<i>Minus: Tekuća dospeća dugoročnih obaveza</i>		
- dugoročni krediti i zajmovi	-	138.355
- dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga	30.740	7.133
- ostalo	-	-
Stanje na dan 31. decembra	1.210.161	402.664

Društvo je tokom 2018. godine u potpunosti izmirio sve dugoročne kredite tako da obaveze po osnovu dugoročnih kredita uzetih od banaka više ne postoje. Dugoročni zajmovi se u celosti odnose na zajam od matičnog pravnog lica Delta Agrara doo sa kamatom od 3,42 %.

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga

Društvo je putem finansijskog lizinga nabavilo poljoprivredno vučno vozilo i motorna vozila od Društva VB lizing i Raiffeisen lizing. Obaveze po osnovu opreme uzete u finansijski lizing prikazane su kako sledi:

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

U hiljadama RSD	2018.			2017.		
	Ukupno	Kamata	Glavnica	Ukupno	Kamata	Glavnica
Dospeva do 1 godine	31.722	982	30.740	7.565	432	7.133
Dospeva od 1 do 5 godina	77.575	5.469	72.106	12.087	279	11.808
Dospeva posle 5 godina						
Ukupne obaveze po osnovu lizinga	109.297	6.451	102.846	19.652	711	18.941
Tekuća dospeća	31.722	982	30.740	7.565	432	7.133
Stanje na dan 31. decembar	77.575	5.469	72.106	12.087	279	11.808

34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Pozajmice od povezanih lica	-	-
Tekuća dospeća:		
Dugoročni krediti i zajmovi	-	138.355
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	20.371	-
Finansijski lizing	30.740	7.133
Stanje na dan 31. decembra	51.111	145.488

35. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Primljeni avansi	-	1
Dobavljači – povezana pravna lica:		
matično i zavisna pravna lica u zemlji	761.674	886.774
Dobavljači u zemlji	173.627	78.338
Dobavljači u inostranstvu	76.210	8.452
Stanje na dan 31. decembra	1.011.511	973.565

Napredak a.d., Stara Pazova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine

*(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***36. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE**

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	11.601	10.768
Obaveze za poreze i doprinos na zarada i naknade zarada	7.765	7.469
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata	49.882	27.331
Obaveze za dividende i učešće u dobitku	126	126
Obaveze prema zaposlenima	1.326	1.345
Stanje na dan 31. decembra	70.700	47.039

Najveći deo obaveza po osnovu kamata odnosi se na kamate po pozajmicama od povezanih lica RSD 49.785 hiljada.

37. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PDV

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Obaveze po osnovu PDV-a	183	-
Obaveze za poreze i doprinose koji terete troškove	98	81
Stanje na dan 31. decembra	281	81

38. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Obračunati troškovi	-	364
Ostala PVR	15.259	6.127
Stanje na dan 31. decembra	15.259	6.491

39. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Tuđa roba na zalihama	23.980	447.575
Zemljište u zakupu	1.703	2.920
Stanje na dan 31. decembra	25.683	450.495

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***39. VANBILANSNA EVIDENCIJA (nastavak)**

Tudja roba na zalihama u iznosu od RSD 447.575 hiljada na dan 31. decembar 2017. godine odnosila se na robu u vlasništvu društva Delta Agrara doo i ostalih fizičkih i pravnih lica koja se nalazi u silosu Društva i ostalim magacinima. Na kraju 2018. godine ove zalihe su značajno manje jer se na čuvanju u objektima Društva nalazi manje robe u vlasništvu društva Delta Agrar i ostalih fizičkih i pravnih lica.

40. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Neto dobitak/gubitak	91.640	(35.956)
Prosečan ponderisani broj akcija	3.199.497	3.199.497
Zarada po akciji (u RSD)	28,64	-

41. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Naziv	u hiljadama dinara			
	Kupci		Dobavljači	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Delta Agrar	68.382	62.290	723.232	856.523
Jedinstvo	-	-	454	81
Kozara	6.560	-	2.214	-
Podunavlje	-	354	-	49
Delta Transportni Sistem	-	25	6.071	4.622
Delta Vet Med	-	300	25.506	21.109
Yuhor Export	-	11.520	-	-
NBGP Properties	-	-	43	-
Interservis	-	-	108	32
Delta Real E.	-	-	264	264
Delta Automoto	-	-	541	833
Delta M	-	-	2.009	1.870
Delta DMD	-	-	-	851
Danubius	-	-	-	396
Delta – Pak	-	-	136	144
Mioni	-	-	247	-
Delta Security Sistem	-	-	849	-
Topola	239	1.022	-	-
SVEGA	75.181	75.511	761.674	886.774

Napredak a.d., Stara Pazova**Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine***(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)***41. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)**

Naziv	Prihodi		Rashodi	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Delta Agrar	1.634.880	1.437.825	1.133.832	56.320
Delta-Pak	-	-	204	144
Delta Automoto	-	-	1.366	1.049
Delta DMD	-	-	112	904
Delta Transportni Sistem	-	61	21.703	10.674
Yuhor Export	-	30	-	-
Jedinstvo	140	329	2.314	1.236
Interservis	-	-	352	303
Delta Real Estate	-	-	-	3
Podunavlje	770	1.144	505	488
Delta Vet Med	1.621	761	77.655	73.450
Danubius	-	-	393	456
Delta M	-	-	1.687	6.743
Delta Security Sistem	-	-	1.377	-
NBGP Properties doo	-	-	165	55
Topola	3.500	8.098	325	-
Kozara	3.656	4.624	27	11
Mioni	-	-	931	-
SVEGA	1.644.567	1.452.872	1.242.948	151.836

42. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Iznosi neusaglašenih potraživanja i obaveza nisu značajni.

43. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA**(a) Sudski sporovi**

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

43. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA (nastavak)

Na dan 31. decembar 2018. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 2.337 hiljada (31. decembar 2017. godine: RSD 3.683 hiljada), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni tački 33., na dan 31. decembar 2014. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 8.189 hiljada. Prethodno formirani iznos rezervisanja razmatran je na dan 31. decembar 2018. godine i utvrđeno je da i dalje važe iste pretpostavke zbog čega ne postoji potreba za promenom prethodno formiranog iznosa rezervisanja po osnovu sudskih sporova.

Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja Rukovodstva. Kao rezultat iznetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina kada je obaveza nastala.

Pored toga Društvo obavlja značajan broj poslovnih transakcija sa povezanim pravnim licima u zemlji. Društvo je iskazalo efekte transfernih cena po osnovu transakcija sa povezanim pravnim licima na obračunati porez na dobitak u 2018. godini. U skladu sa poreskim zakonima Republike Srbije, Društvo je u obavezi da dostavi poreski bilans za 2018. godinu i drugu propisanu dokumentaciju Poreskoj upravi Republike Srbije do 30. juna 2019. godine. Postoji neizvesnost da li su tumačenja rukovodstva Društva i prateća dokumentacija dovoljne i da li odgovaraju zahtevima i tumačenjima poreskih i drugih organa. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posledica po finansijske izveštaje Društva.

Napredak a.d., Stara Pazova

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu završenu na dan 31. decembra 2018. godine

(Svi iznosi su navedeni u hiljadama RSD, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

44. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon datuma sastavljanja bilansa stanja, Društvo je poništilo 51.000 sopstvenih akcija nominalne vrednosti od 710,00 RSD po akciji, što ukupno iznosi 36.210 hiljada RSD. Na osnovu Odluke o poništenju sopstvenih akcija Skupštine akcionara Društva i Potvrde Centralnog registra Hartija od vrednosti da su akcije poništene, Agencija za privredne registre donela je Rešenje broj BD 22868/2019 OD 07.03.2019. o smanjenju akcijskog kapitala društva za iznos poništenih sopstvenih akcija. Poništene akcije su prethodnih godina otkupljene od manjinskih akcionara Društva.

U Staroj Pazovi, 25.04.2019. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Dragana Miljević

Zakonski zastupnik

Branko Tomić, generalni direktor

„NAPREDAK“ a.d. Stara Pazova

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU 2018

Datum: april 2019.
Verzija dokumenta: 18_01
Status dokumenta: POVERLJIVO

SADRŽAJ

Opšte informacije o preduzeću.....	3
1. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, FINANSIJSKO STANJE I PODACI VAŽNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE.....	4
2. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA DRUŠTVA U NAREDNOM PERIODU, PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA I GLAVNIH RIZIKA I PRETNJI KOJIMA JE POSLOVANJE DRUŠTVA IZLOŽENO	5
3. VAŽNI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU JE IZVEŠTAJ PRIPREMLJEN	5
4. ZNAČAJNI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA.....	5
5. AKTIVNOSTI DRUŠTVA NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	7
6. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA	7
7. INFORMACIJE O ULAGANJIMA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	7
8. OGRANCI.....	7
9. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA.....	8
9.1. Tržišni rizik.....	8
<i>9.1.1. Rizik od promene kursa stranih valuta .....</i>	<i>8</i>
<i>9.1.2. Rizik od promene kamatnih stopa.....</i>	<i>9</i>
9.2. Rizik likvidnosti	9
9.3. Kreditni rizik.....	10

Opšte informacije o preduzeću

Napredak Stara Pazova a.d. je poljoprivredno preduzeće koje se bavi proizvodnjom žitarica, industrijskog bilja, povrća, tovom svinja, proizvodnjom mleka, proizvodnjom stočne hrane i uslugama u poljoprivredi.

Akcionarsko društvo Napredak Stara Pazova a.d. je osnovano 1947. godine kao pogon Saveznog poljoprivrednog dobra „Novi Beograd“, Zemun, iz koga se izdvaja 1949. godine kao samostalna poljoprivredna organizacija. Na taj način je osnovano i upisano u sudski registar 1951. godine kao Radna organizacija poljoprivredno dobro „Napredak“, Stara Pazova.

Napredak a.d. je kao akcionarsko društvo poslednji put registrovano kod Agencije za privredne registre pod brojem BD 104824/2007 dana 27.08.2007. godine. Društvo je privatizovano danom potpisivanja ugovora između kupca „Delta-M“ doo, Beograd i Agencije za privatizaciju 22.12.2005. godine i od tog datuma postoji matično-zavisni odnos sa kupcem Delta Agrar doo koji je odvajanjem iz Delta-M doo kao samostalno pravno lice postao većinski vlasnik akcija Napredak Stara Pazova a.d.

Vrednost akcijskog kapitala je 2.271.642 hiljada dinara i ima 597 akcionara. Najvećih deset akcionara su:

Rbr	Akcionar	Broj akcija	% od ukupne emisije
1.	DELTA AGRAR DOO	2.867.478	89,62278
2.	NAPREDAK STARA PAZOVA AD	309.039	9,65899
3.	HADŽINI ADIRE	4.681	0,14630
4.	VOJVOĐANSKA BANKA AD NOVI SAD	937	0,02929
5.	TVIDEL DOO	694	0,02169
6.	MARUNIĆ MILAN	468	0,01463
7.	MIRČEVIĆ DUŠAN	456	0,01425
8.	RADOŠEVIĆ DUŠAN	404	0,01263
9.	ŠUBIĆ ŽIVKO	404	0,01263
10.	SEBIĆ IGOR	403	0,01260

Broj izdatih akcija je 3.199.497 sa ISIN brojem RSNASPE06399 i CFI kodom CFI ESVUFR.

Akcije su uključene na Beogradsku berzu.

Poslednji finansijski izveštaj je revidirala revizorska kuća PricewaterhouseCoopers doo, Omladinskih brigada 88a, Beograd Srbija.

Osnovna delatnost Društva je 0111 – Gajenje žita (osim pirinča), leguminoza i uljarica.

Delatnosti kojima se bavi su:

- ratarska proizvodnja osnovnih kultura: pšenice, kukuruza, soje, suncokreta, uljane repice i secerne repe, kao i semenske pšenice, semenskog kukuruza i semenske soje
- stočarska proizvodnja: farma krava za proizvodnju mleka, farma svinja za proizvodnju visokokvalitetnih priplodnih grla kao i farma svinja koja proizvodi tovljenike
- povrtarska proizvodnja sa skladištem za pakovanje i distribuciju povrća (krompira i luka)
- proizvodnja stočne hrane
- za uslužno skladištenje ratarskih proizvoda koristi se silos kapaciteta 20.000 t sa sušarom kapaciteta 40 t/h

Organizaciona struktura

Članovi uprave su:

1. Zoran Sporić – Predsednik Odbora direktora,
2. Branko Tomić – član Odbora direktora (izvršni direktor),
3. Jasmina Majstorović-Pivljaković – član Odbora direktora.

Sedište Društva je u Staroj Pazovi, ulica Golubinački put BB.

Na dan 31.12.2018. broj zaposlenih radnika u preduzeću iznosio je 213, a prosečan broj zaposlenih u obračunskom periodu je 199.

1. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, FINANSIJSKO STANJE I PODACI VAŽNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE

Rezultati poslovanja prikazani su sledećom tabelom:

	2018	2017	Index
Poslovni prihodi	2.029.175	1.945.760	104,29
Poslovni rashodi	1.914.903	1.837.653	104,20
Poslovni rezultat	114.272	108.107	105,70
Neto rezultat	91.640	-35.956	-
Stalna imovina	7.619.490	6.953.132	109,58
Obrtna imovina	1.272.866	1.064.778	119,54
Zalihe	952.248	742.759	128,20
Potraživanja od kupaca	140.504	123.629	113,65
Gotovina	6.129	9.380	65,34
Ostala potraživanja	173.985	189.010	92,05
Odložena porezka sredstva	0	0	0
Ukupna aktiva	8.892.356	8.017.910	110,91
Ukupni kapital	6.120.348	6.029.937	101,50
Dugoročne obaveze i rezervisanja	1.225.817	417.813	293,39
Dzgoročne pozajmice od povezanih pravnih lica	1.138.055	390.856	291,17
Dugoročne obaveze -kredit i lizing	72.106	11.808	610,65
Ostale dugoročne obaveze i rezervisanja	15.656	15.149	103,35
Odložene poreske obaveze	397.329	397.496	99,96
Kratkoročne obaveze	1.148.862	1.172.664	97,97
Kratkoročne finansijske obaveze (kredit i lizing)	51.111	145.488	35,13
Kratkoročne pozajmice povezana lica	0	0	0
Obaveze iz poslovanja	1.011.511	973.565	103,90
Ostale kratkoročne obaveze	86.240	53.611	160,86
Ukupna pasiva	8.892.356	8.017.910	110,91
Pokazatelji uspešnosti			
Stopa poslovne dobiti	5,6 %	5,6 %	
Profitna stopa	4,5 %	-	
Stopa prinosa na kapital	1,5 %	-	
Pokazatelji likvidnosti			
NOF (obrotna imovina-kratkoročne obaveze)	124.004	-107.886	
Racio Kapitala (Ukupni kapitala/Aktiva)	68,8 %	75,2 %	

2. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA DRUŠTVA U NAREDNOM PERIODU, PROMENA U POSLOVNIM POLITIKAMA I GLAVNIH RIZIKA I PRETNJI KOJIMA JE POSLOVANJE DRUŠTVA IZLOŽENO

Napredak a.d. ima višedecenijsko iskustvo u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, kako u ratarstvu, tako i u stočarstvu – uzgoj tovnih svinja i proizvodnja mleka. Namera je da se i dalje nastavi sa navedenom delatnošću uz održavanje trenutno visokog nivoa tehničko – tehnološke opremljenosti.

Društvo će u narednom periodu nastaviti sa značajnim ulaganjima u nabavku nove mehanizacije, što će dovesti do povećanja prinosa i smanjenje troškova poslovanja. Takođe se planiraju dalja ulaganja u uvođenje precizne poljoprivrede koja podrazumeva nabavku GPRS uređaja, navigacionih sistema i bazne stanice, što sve treba da dovede do povećanja efikasnosti u radu i smanjenja potrošnje goriva.

Permanentno se ulaže u poboljšanje rasnog sastava priplodnih grla na svinjogojskoj farmi, koji je uslov za postizanje dobrih proizvodnih rezultata. Nastavlja se i sa ulaganjima u pomoćnu opremu na farmama svinja.

Naročito se značajna ulaganja planiraju u farmu krava i to pre svega uvoz novih junica koje treba da povećaju postojeću proizvodnju mleka. Povećanje broja muznih krava na 1400 grla omogućice godišnju proizvodnju mleka od 10 miliona litara. Radi smeštaja novih junica planirana su ulaganja u štalu za smeštaj junica i izgradnju novog objekta za smeštaj muznih krava.

Planira se povećanje kapaciteta fabrike stočne hrane kako bi se obezbedili bilansi hrane za farme svinja i goveda .U planu je i eksterna prodaja koncentrovane hrane na tržištu.

Glavni rizik poslovanja društva se ogleda u nepostojanju sistema za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, koliko se trenutno obrađuje i što može usloviti oscilacije u nivou prinosa ratarskih kultura (pšenica, kukuruz, soja, suncokret, šećerna repa, uljana repica). Ovaj rizik se maksimalno ublažuje primenom savremenih agrotehničkih mera i izborom sorti i hibrida tolerantnih na sušu, tako da društvo ostvaruje maksimalne prinose po jedinici površine.

S obzirom da je poljoprivredna proizvodnja jedna od delatnosti kod koje je nesigurnost poslovnog uspeha najizraženija, Društvo aktivno sprovodi politiku upravljanja rizicima koja podrazumeva identifikovanje potencijalnih rizika, analizu i procenu kao i razvijanje planova za borbu protiv rizika.

3. VAŽNI POSLOVNI DOGADJAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU JE IZVEŠTAJ PRIPREMLJEN

Na osnovu Odluke Društva o smanjenju osnovnog kapitala od 22.10.2018. godine, Centralni Registar Hartija od Vrednosti izdao je potvrdu o poništenju 51.000 sopstvenih akcija Društva. Odluka o smanjenju osnovnog kapitala i Potvrda Centralnog Registra HOV dostavljene su Agenciji za privredne registre na osnovu čeka je Agencija izdala Rešenje broj BD 22868/2019 OD 07.03.2019. kojim se smanjuje osnovni kapital društva za vrednost poništenih sopstvenih akcija RSD 36.210 hiljada. Radi se o delu sopstvenih akcija koje su prethodnih godina otkupljene od manjinskih akcionara.

4. ZNAČAJNI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Napredak Stara Pazova a.d. ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo prodaje proizvode i pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je kupac njihove robe i korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Društvo na dan 31.12.2018. godine ima sledeća potraživanja, obaveze, prihode i rashode prema povezanim licima:

u hiljadama dinara

Naziv	kupci		dobavljači	
	2018	2017	2018	2017
Delta Agrar	68.382	62.290	723.232	856.523
Jedinstvo	-	-	454	81
Kozara	6.560	-	2.214	-
Podunavlje	-	354	-	49
Delta Trasp.Sistem	-	25	6.071	4.622
Delta Vet Med	-	300	25.506	21.109
Yuhor Export	-	11.520	-	-
NBGP Properties	-	-	43	-
Interservis	-	-	108	32
Delta Real E.	-	-	264	264
Delta Automoto	-	-	541	833
Delta Holding	-	-	2.009	1.870
Delta DMD	-	-	-	851
Danubius	-	-	-	396
Delta – Pak	-	-	136	144
Mioni	-	-	247	-
Delta Security Sistem	-	-	849	-
Topola	239	1.022	-	-
SVEGA	75.181	75.511	761.674	886.774

Prihodi i rashodi sa povezanim licima prikazani su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Prihodi		Rashodi	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Delta Agrar doo	1.634.880	1.437.825	1.133.832	56.320
Delta-Pak	-	-	204	144
Delta Automoto	-	-	1.366	1.049
Delta DMD	-	-	112	904
Delta Trasp.Sistem	-	61	21.703	10.674
Yuhor Export	-	30	-	-
Jedinstvo	140	329	2.314	1.236
Interservis	-	-	352	303
Delta Real Estate	-	-	-	3
Podunavlje	770	1.144	505	488
Delta Vet Med	1.621	761	77.655	73.450
Danubius	-	-	393	456
Delta M	-	-	1.687	6.743
Delta Security Sistem	-	-	1.377	-
NBGP Properties doo	-	-	165	55
Topola	3.500	8.098	325	-
Kozara	3.656	4.624	27	11
Mioni	-	-	931	-
Stanje na dan 31. decembra	1.644.567	1.452.872	1.242.948	151.836

5. AKTIVNOSTI DRUŠTVA NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

U oblasti ratarstva Napredak a.d. planira značajna ulaganja u sistem za navodnjavanje na 2.000 hektara i ulaganja u novu savremeniju mehanizaciju. Navedene investicije dovešće do promene setvene strukture u korist proizvodnje semenskih i povrtarskih kultura – intezivnih kultura, što će dovesti do povećanja ukupnog prihoda po jedinici površine. Društvo takođe postavlja sopstvene ogledne i učestvuje u radu raznih strukovnih seminara, ostvaruje veoma dobru saradnju sa Institutima i drugim naučnim institucijama. Isto tako, radi se na novim tehnologijama đubrenja i zaštite useva radi smanjenja troškova đubrenja i zaštite životne sredine.

6. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA

Napredak a.d. je tokom 2017. godine otkupio 78.148 sopstvenih akcija, tako da društvo na dan 31.12.2017. godine, zajedno sa otkupljenim akcijama 2016. godine, poseduje 309.039 sopstvenih akcija. Početkom 2019. godine poništeno je 51.000 otkupljenih sopstvenih akcija i time umanjen akcijski kapital.

7. INFORMACIJE O ULAGANJIMA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Napredak a.d. već duži niz godina prati savremene tokove i vrši implementaciju propisa i planova iz oblasti zaštite životne sredine koji su neophodni za realizaciju zakona vezanih za zaštitu životne sredine kao i podzakonskih akata.

Napredak ima zaključene ugovore o zbrinjavanju otpada sa ovlašćenim organizacijama kojima je to osnovna delatnost.

Najznačajnija mera održivog razvoja privrednog subjekta Napredak AD Stara Pazova je zamena fosilnih goriva obnovljivim izvorima energije. Naime, na farmama svinja (Nukleus i Petrović Salaš) zamenjeni su postojeći kotlovi na tečna goriva kotlovima na biomasu. Kotlovi su jačine 1MGW i 0,75 MGW. Biomasa, koja se koristi u svojstvu energenta na novim farmama, je raspoloživa sojina slama sa obradivih površina Društva.

U Društvu su urađeni projekti Čistije Proizvodnje i projekat Low Carbon u realizaciji Centra za Čistiju Proizvodnju Tehnološko-metalurškog Fakulteta Beograd i UNIDO (Ujedinjene Nacije – Odeljenje za industrijski razvoj) sa predlogom opcija za materijalnu, sirovinsku i energetske efikasnost.

Na komercijalnoj farmi svinja Petrović Salaš, tokom 2016. godine urađeno je investiranje u proširenje kapaciteta prasilišta, a u 2017.g. urađeno je proširenje kapaciteta tovljišta za još 5000 tovljenika na godišnjem nivou. Za obe investicije su urađene Studije o proceni uticaja objekata na životnu sredinu i usvojene su od strane odeljenja lokalne samouprave. Tokom izvođenja radova na farmi svinja Petrović Salaš primenjene su skoro sve opcije projekta Čistije Proizvodnje.

Tokom 2018.g. investirano je u proširenje kapaciteta farme muznih krava do 1400 grlo. Pored novih objekata i pripadajuće infrastrukture, neophodnih za navedeni kapacitet, projektnom dokumentacijom je definisana i laguna sa opremom za separaciju stajnjaka, a sve u skladu sa važećim zakonskim i pozakonskim aktima. Menadžment farme ovakvim upravljanjem stajnjakom obezbeđuje: zaštitu zemljišta i voda, odnosno sprečava zagađenje površinskih, odnosno podzemnih voda i proizvodi i obezbeđuje visoko kvalitetno organsko đubrivo za đubrenje svojih proizvodnih površina.

8. OGRANCI

Napredak a.d. nema izdvojenih poslovnih jedinica, odnosno ogranke.

9. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Napredak a.d. je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Napretku a.d. je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

9.1. Tržišni rizik

9.1.1. Rizik od promene kursa stranih valuta

Napredak a.d. svoje prihode ostvaruje na domaćem tržištu, a i najveći deo prihoda ostvaruje iz odnosa sa povezanim licima. Ipak je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom svog poslovanja, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	56	6.073	6.129
Potraživanja od kupaca	-	140.504	140.504
Ostala dugoročna potraživanja	-	1.173	1.173
Ostala potraživanja	-	133.657	133.657
Ukupno	56	281.407	281.463
Kratkoročne finansijske obaveze	30.740	20.371	51.111
Obaveze prema dobavljačima	76.210	935.301	1.011.511
Dugoročne obaveze	1.210.161	-	1.210.161
Ostale obaveze	-	70.981	70.981
Ukupno	1.317.111	1.026.653	2.343.764
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2018.	(1.317.055)	(745.246)	(2.062.301)

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2017. godine:

U hiljadama RSD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	9.380	9.380
Potraživanja od kupaca	-	123.629	123.629
Ostala dugoročna potraživanja	-	1.251	1.251
Ostala potraživanja	-	146.459	146.459
Ukupno		280.719	280.719
Kratkoročne finansijske obaveze	145.488	-	145.488
Obaveze prema dobavljačima	8.452	965.112	973.564
Dugoročne obaveze	402.664	-	402.664
Ostale obaveze	-	47.120	47.120
Ukupno	556.604	1.012.232	1.568.836
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2017.	(556.604)	(731.513)	(1.288.117)

9.1.2. Rizik od promene kamatnih stopa

S obzirom da Napredak a.d. nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Krediti su primljeni po promenljivim kamatnim stopama i izlažu Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Tokom 2018. godine, obaveze po osnovu dugoročnih kredita koji su bili sa varijabilnom kamatnom stopom u potpunosti su izmireni, a novi krediti nisu uzimani.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koji je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

	2018.	2017.
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	1.138.055	518.534
	(1.138.055)	(518.534)
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	123.217	29.618
	(123.217)	(29.618)

9.2. Rizik likvidnosti

Napredak a.d. upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva. Projekcije novčanih tokova se izrađuju kontinuirano kako bi se obezbedila dodatna sredstva kad je to neophodno. Dodatna sredstva prikupljaju se uglavnom putem pozajmica od matičnog i povezanih lica.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	Do 6 meseca	Od 6 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Dugoročni finansijski plasmani	-	104	1.069	-	1.173
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.129	-	-	-	6.129
Potraživanja	125.769	14.735	-	-	140.504
Ostala potraživanja	133.657	-	-	-	133.657
Ukupno	265.555	14.839	1.069	-	281.463
Kratkoročne finansijske obaveze	15.370	35.741	-	-	51.111
Obaveze prema dobavljačima	1.011.511	-	-	-	1.011.511
Dugoročne obaveze	-	-	1.210.161	-	1.210.161
Ostale obaveze	70.981	-	-	-	70.981
Ukupno	1.097.862	35.741	1.210.161	-	2.343.764
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2018.	(832.307)	(20.902)	(1.209.092)	-	(2.062.301)

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembar 2017. godine:

U hiljadama RSD	Do 6 meseca	Od 6 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
-----------------	----------------	----------------------------	---------------	-------------------	--------

Dugoročni finansijski plasmani	-	138	1.113	-	1.251
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	9.380	-	-	-	9.380
Potraživanja	121.069	2.560	-	-	123.629
Ostala potraživanja	146.459	-	-	-	146.459
Ukupno	276.908	2.698	1.113	-	280.719
Kratkoročne finansijske obaveze	141.920	3.568	-	-	145.488
Obaveze prema dobavljačima	973.564	-	-	-	973.564
Dugoročne obaveze	-	-	402.664	-	402.664
Ostale obaveze	47.120	-	-	-	47.120
Ukupno	1.162.604	3.568	402.664	-	1.568.836
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2017.	(885.696)	(870)	(401.551)	-	(1.288.117)

9.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Napretka a.d. kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, istima se prekida isporuka proizvoda.

Na dan 31. decembar 2018. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 6.129 hiljada (31. decembar 2017. godine: RSD 9.380 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Kupci u zemlji	140.504	123.629
Ukupno	140.504	123.629

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto 2018.	Ispravka vrednosti 2018.	Bruto 2017.	Ispravka vrednosti 2017.
Nedospela potraživanja	86.483	-	80.185	-
Docnja od 0 do 30 dana	38.072	-	20.643	-
Docnja od 31 do 60 dana	2.021	-	14.644	-
Docnja od 61 do 90 dana	3.248	-	4.194	-
Docnja od 91 do 120 dana	930	-	308	-
Docnja od 121 do 360 dana	5.059	-	3.598	-
Docnja preko 360 dana	9.681	4.990	5.235	5.178
Ukupno	145.494	4.990	128.807	5.178

Ispravka vrednosti

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018.	2017.
Stanje 1. Januara	5.178	5.484
Povećanja	-	-
Smanjenja	(188)	(306)
Otpisi	-	-
Stanje 31. decembar	4.990	5.178

NAPREDAK AD STARA PAZOVA

Branko Tomić, generalni direktor

Stara Pazova, april 2019.

*Napomena:

Izveštaj o poslovanju Društva i Izveštaj o reviziji nije usvojen od strane nadležnog organa Društva. Kako je rok za usvajanje Godišnjeg izveštaja o poslovanju i Izveštaja revizora 30.06.2019. godine, nadležni organ Društva (redovna Skupština skcionara) će do tog dana usvojiti predmetne Izveštaje.

Odluka o raspodeli dobiti nije doneta do datuma izrade ovog izveštaja. Odluka će biti usvojena na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara koja će se održati do 30.06.2019. godine.